

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

No's tornan els originals.

REDACCIÓ: Canuda, 15, 1.er
DE 12 A 1 Y DE 6 A 7
ADMINISTRACIÓ: Plassa de Santa Agna, 26
Apartat de correus núm. 26

Espanya. mitj any 1'50 pts., per corresponal 1'75—Estranger. mitj any 2 francs, per corresponal 2'75
Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números para la venda 75 céntims
Pagos a la bestreta. Poden envlarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

Preus pels corresponals propagandistes
5 números 7 pessetes semestre
25 " 30 " "
50 " 50 " "

EL CENTENARI DEL BRUCH

—¡Qué diferencia de aspecto tiene todo esto! Un siglo atrás la plaga napoleónica lo assolaba todo.
—¡Oh! no 's pensi, ara també en tenim de plagas que 'ns deixan ben poca cosa.

Secretariat del Poble
Consultes gratuïtes de 7 a 8 del vespre.

Oficina gratuita de colocacions
Les ofertes en la 4.ª plana.

SORTEIG DE REGALOS PE'LS SUSCRIPTORS

1.º regalo: Podrán escullir entre:

Una máquina de cosir Wertheim.

Un llit y somier pera una persona, un armari pera roba y sis cadires.

Un llit y somier pera matrimoni y un armari.

2.º y 3.º regalos: Podrán escullir entre:

El diumenge 14 de Juny tindrà lloch el sorteig al local d' AURORA SOCIAL.

Tenen dret a aquest sorteig tots els subscriptors qu' estiguin al corrent de pago del primer semestre de aquest any el dia 1.º de Juny, y tots els nous subscriptors que ademés de suscriures pe'l mes de Juny, hagin adelantat el pago del segon semestre de 1908, pe'l dia 13 de Juny.

Si surt favoregut el número que porta el rebut de suscripció, donará dret a la opció de un dels premis.

Si sortís un mateix número per dos o mes premis solsament, tindrà dret al primer premi que surti adjudicat.

El regalo s' entregará a aquell que porti el rebut.

El dret a recullir el regalo caducarà el 30 de Setembre de 1908.

Un armari pera roba.

Un llit y somier pera una persona.

Mitja dotzena de cadires.

Un rellotje de paret.

4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º y 10.º: Imposició a la Caixa de Estalvis de 20 pessetes o un rellotje de butxaca.

Demá diumenge, día 14 del corrent mes de Juny, a les tres de la tarde, tindrà lloch el Sorteig, en el local de aquesta Redacció de AURORA SOCIAL, Canuda, 15, 1.º

Els nostres grabats

Número 2.—La població negra dels Estats Units: (1) Elaborant el tabach.—(2) Tipos característics de negres pertanyents al estat del Sur.—(3) Un testimoni dels temps que foren.—(4) Un cisteller practicant sa modesta industria.—(5) Jugant a cartes.

Números 3, 4 y 5.—Carreres de voiturettes celebrades a Catalunya.—Surtida de la «Voiturette» n.º 17, máquina «Gregoire», dirigida per Douboni y el mecánich Vidal, que resultaren ferits a causa del accident sofert devant de la tenda número 3.—La «voiturette» n.º 3, guanyadora de la «Copa Catalunya», 5.000 pessetes, premi «Barcelona» y medalla d'or.

Número 6.—Exposició d' Art Retrospectiu en lo «Rat Penat Valencià». En una taula y sobre rich coixi figura el Llibre dels Furs, l' espasa de Don Jaume I y el casco de Don Martí d' Aragó.

El camí del propi esforç

Es cosa digna y justa que honrem els catalans la memoria dels grans homes y fets gloriosos del passat.

Enguany ho estem fent ab la celebració del seté Centenari del alt rey en Jaume, ab la celebració del Centenari de la Independencia y del Cinquantenari dels Joys Florals, del Homenatge al gran Milà, etc.

Aquesta coincidencia de dates glorioses es la millor demostració de la plenitud y dignitat de vida de la historia patria, tan rica en alts exemples de valor y de virtut.

Pero l' culte dels recorts necessita un complement.

No n' hi ha prou de mirar enrera: hem de mirar endavant. No n' hi ha prou de la contemplació; necessitem de l' acció. Els recorts han de florir esperances. La tradició de vida plena y gloriosa no 's pot estroncàr, ni enfrebir, ni remontar la corrent.

Per aixó creyem que les festes que s' organisan pera celebrar les dates glorioses han d' anar acompanyades d' obres que estimulin y empenyin el progrés, de beneficis positius pera les presents generacions y pera les que vindrán, d' avenços y mellores en tots els ordres de l' activitat y de la vida humana.

Hem d' enriquir y perfeccionar lo que es vell ab lo que es nou. No solament conservar lo que hi hagi de bó en el patrimoni que 'ns llegaren els passats, sino mellorarho.

Veu's aquí perque no podem menos de felicitar nosaltres mateixos y felicitar a la Federació Catalana Balear per la felis pensada de celebrar enguany en data tan memorable l' onzé Congrès Agrícola en la capital de la Plana de Vich.

Aquest Congrès ha resultat el més concorregut dels que fins avuy s' han celebrat, el que més ha treballat per la cultura del poble ab la publicació de milers de fulles que han escampat per tota lla comarca la llum de coneixements útils y pràctichs pera l' foment de la riquesa y del benestar de totes les classes socials, assegurant la primera base d' aquesta prosperitat, que es el foment de l' agricultura.

El concurs de bestiar ha resultat mellor que l' darrer de Madrid.

De la importancia d' aquestes actes ja 'n tenen coneixement nostres benévols llegidors per la informació de la premsa diària.

Quelcom pràctic y ab vistes al avenir trovem en les festes d' Igualada y en les que projecta celebrar a Manresa la Cambra Agrícola oficial del Pla de Bages, que està preparant una Exposició de Maquinaria y Útils agrícolos pera l' vinent Agost.

¡Bé per l' Agricultura catalana!

Elia senyala avuy a la Industria y al Comerç y a totes les professions una orientació lluminosa, dreturera, pràctica, feconda en mellores socials.

Nosaltres ens lamentem de que una població com el Bruch, que fou teatre d' un episodi heróich y està passant una crisi vinícola molt aguda, no hagi participat dels beneficis positius que li hauria reportat l' organització d' algun d' aquestos Certàmens que signifiquen la conquesta d' un avenir mellor.

Bé están els Certàmens poètics en festes com les d' enguany.

Pero el culte dels idealismes, per generosos que sian, deuria armonisarse ab les mellores de la realitat.

El Bruch es pobre. Algom ha fet pe'l poble gloriós la Diputació provincial.

(2)

Pero l' Estat ¿qué ha fet?

Li ha demostrat amor. Pero obras son amores.

Y ¿qué direm de la immortal Girona? ¿Per qué en aquesta ciutat no se l' ha animada y protegida pera celebrar, com está fent Saragossa, el Centenari dels Sitis? En comunicacions oficials l' Estat ha fet com aquell qui no coneués son èpich heroisme. Es cert que darrerament li ha fet cessió de ruines glorioses. Pero sobre les ruines haurien d' aixecar els monuments durables d' un avenir felis, d' un triomf definitiu sobre tots ls enemichs del públich benestar.

Y pera bastir demunt de fonaments incommovibles aquestos monuments, creyéunos, amichs lectors, ens hem de refiar del propi esforç, més que de la protecció de la burocracia y del Estat.

Aquest es el bon camí que hauriam de seguir tots, y dins del qual ja es hora que tots ns' acoblem y 'ns organisem, quiscun en la propia esfera y ab propia autonomia, obrers y patrons, agricultors e industrials, treballadors manuals e intel·lectuals.

CLARÍS.

Per la Economía social

L' AURORA SOCIAL que esperansats saludávam en la aparició del nostre setmanari, va enfortint els seus tons. Aquesta data senyala en la opinió de Catalunya un batech d' entusiasme, que va creixent lentament, per les qüestions d' Economía social. Y ja 'ns trovem en vigílies d' un Congrès Català d' aquesta ciencia. ¡Baldament que aquest batech fos encare més intens!

Perque nosaltres creyem que les qüestions socials son més fones, més interessants, més trascendents que les qüestions polítiques. ¡Y a n' aquesta convicció, fonament arrelada en la conciencia de tots els homes que avuy mereixen el nom de progressius, sacrificuem nostre repós, nostres comoditats y l' temps y l' diner que podriam esmersar en empreses sens dubte més lucratives y potser més glorioses.

Més de quatre persones que coneixen per experiencia la psicologia de les multituds y saben quant facil es convertir el periodisme en una industria lite-

ra y editorial sens altra finalitat que l' guany dels cinch céntims, 'ns ho han dit ja fa temps:—Plangem als redactors d' AURORA SOCIAL. Perque us haveu imposat una improba labor de sacrifici. Vosaltres deixeu de banda satisfer curiositats inútils o morboses: la informació criminal, la explotació del escándol, que no requereix altra capacitat ni altra habilitat que la de falsejar, inventar o inflar. Sucesos, Actualidades y Novedades; vosaltres deixeu de banda donar estimol y pábulo a les passions sectaries y polítiques, a les concupiscencies de la bête humaine, que es tan lucratiu y fácil excitar su cant la ploma en el «fondo dels reptils» o en la bromera y en la fermentació de detritus periodístichs que fa bullir les oïlles de la premsa del «trust». Vosaltres us proposeu abraure vers els problemes vitals dels temps moderns, vers les solucions de la Justicia y Caritat social, l' atenció de les classes més explotades pe'ls monopolisadors de la opinió y pe'ls que mercadejan ab la dignitat de la persona y del treball humà. Quan d' aquesta distracció del poble, d' aquesta indiferencia pe'ls problemes seriosos, d' aquesta set de frivolidats, d' aquesta apatia pera la cultura y l' esforç social, es precisament de lo que més necessita la premsa popular, la política menuda, lo «statu quo» industrial, pera seguir explotant al proletariat.

¿Per qué negarho? aquestes observacions son veritables, son una fotografia de la realitat; pero es falsa la conclusió que's vol treure de les premisses.

Precisament perque l' atenció que 's mereixen els problemes de la Economía social trova a Espanya un ambient d' hostilitat que ab tota la resistencia dels rutinari-smes sectaries y polítichs y ab tot l' ardor de les passions extravagades dels més nobles objectius, s' oposa al veritable progrés y a les possibles y necessaries mellores de la vida social, precisament per aixó es perque nosaltres ens creyem en el deber de remontar la corrent y d' insistir predicant a la dreta y a la esquerra la necessitat d' extendre fins al poble la cultura social y d' organisar en el poble l' acció social.

Si, es veritat: aquesta lluita es més difícil aquí que a la Nova Zelanda, per exemple, abont, com es just, el pro etariat dona a la cultura y a l' acció social una preferencia que a Espanya 's concedeix als periódichs sicalpítics, a la premsa del crim, a les agitacions polítiques y sectaries. Aquí es possible que 'ls jacobins considerin com un article de primera necessitat la pantelesió d' en Zola—que lo mateix ns importa que l' enterrin al Pentó o al cementiri Leachais—y ¡cons! derrarán com un assumptio seos interés pe'ls obrers la municipalisació del pa. A qui es possible que en Moret—qui «hír se venia les colonias, y lo que encare val més, la salut y la vida de milers de fills del poble, rebí avuy la claque de la galeria, ¡ell l' etern suspensor de les garantíes constitucionals!—ell qui regalá als catalans la lley de jurisdiccions! quan ab una conseqüencia y sinceritat política, que solament ls' estults son capassos d' aplaudir, perora contra la lley sobre l' terrorisme.

Si, es ben cert, aquesta atenció que presentan tan aviat «les masses» al cant de les sirenes de la política hipócrita, que explota qualsevol pretext, tan si en el fons es verdader com si es fals, pera assaltar el poder o mellor dit la menjadora política; aquestes indignacions de meeting, aquestos entusiasmes de galeria son passions extravagades que caldría educar, son forces avuy perdudes que caldría aprofitar, que caldría apl'car a fins més pràctichs pera la reforma social. El temps que pert un obrer llegint la premsa criminalista, sicalpílica o xirigotera es més preciós que l' or. Es un capital d' ener'ies qual actuació y aplicació deu al propi benestar, al dels seus companys y al de la societat.

D' aquestes perdes inútils gemega l' proletariat de nostra terra. Puig es un principi demostrat fins a la evidencia per la moderna psicologia experimental que l' atenció del home es una de les forces més poderoses, pero es una força limitada, que s' agota fàcilment. Y quan se fixa l' atenció en una cosa mesquina se roba a una altra de major importancia. Y quina altra cosa té avuy més importancia pera totes les classes de la societat, y especialment pera

(3)

les classes treballadores, que 'ls p oblemes de la Economia social?

Veuuquí perquè no vo'em plányer cap sacrifici que capiga dins l'esfera de nostra possibilitat per seguir cridant l'atenció del poble sobre aquestes qüestions que li interessan més que les purament polítiques, puig aquelles són el fonament de les millors veritables que deuen introduir-se en l'administració i en el regim dels pobles.

Veuuquí perquè no podem menys d'alegrarnos al oír que en les muralles vehines ressona també el crit d'alerta! que AURORA SOCIAL desde sa aparició ve donant a totes les classes de la societat i en especial a les populars. Aquest crit d'alerta! donen avuy ab gran brahó 'ls organitzadors del primer Congrés Català d'Economia, a qual felis exit tots debem cooperar. Llegiu l'article vibrant qu'en un benivoluntat confrare català ha publicat en Ramon Rucabado y Comerma. El transcribim a continuació.

Devant del Congrés Català d'Economia

Dintre pocs dies va a celebrarse un acte quina transcendència serà, sens dubte, moltíssim més grossa que la que podria fer esperar lo modest de son anunci; un acte poch sorollós, pero decisiu per nostre pervindre: El primer Congrés Català d'Economia.

Lector amich: Vols deturar te y meditar un instant sobre lo que aquets quatre mots volen dir? ¿Vols un moment averiguar quina idea pot suggerirte l'arreglament, la coincidència, la combinació d'aquets quatre conceptes? ¿No sents palpitant dins ells quelcom nou, inèdit, verge encara en la vida de nostra terra?

La Economia, ciencia menyspreuada, arreconada, desnaturalisada pe'ls propis y aborrida pe'ls extranyes, foragitada de tota vida, avuy s' aixeca y se redressa triomfant. Del més pregón abim ahont l'havien llensada la ignorancia dels uns y la mesquinesa d'esperit dels altres, uns pocs joves, quatre amichs, como els clàssichs, «quatre» dels primers temps del resorgiment espiritual y del polítich, la recullen amorosament, aixecant gloriosament sobre llur testa son oblidat penó, el «Salvation Flag», anant preparant l'entament, pero segurament, la tasca suprema del resorgiment econòmic, qual primera pedra es la celebració del Congrés a que'm refereixo.

En els moments actuals, preludi de perilloses convulsions polítiques y de tremendes crisis econòmiques, que comensen ja a fer tremolar violentament nostre feble edifici social, pe'l demunt del Caos miltonià, en qual si tenebrós s'agiten, en monstruosa barreja, passions y banderies, ab llegendes anies polítiques y justes reivindicacions socials, mesquins partícula ismes ab inquietuts de la materia, sempre imperiosa y exigent, conjunt mancat per complet d'aquella superior orientació que presideix fatalment tot avenç col·lectiu, la llum se 'ns ofereix ab el lema sagrat:

OIKO—NOMOS

Norma suprema, alta regulació, Ordre y Armonia elevada, Garantia de vida en els organismes, de llum en els intel·lectes, de pau en els cors, de serenitat en els esperits.

Minada en ses arrels la nostra producció, nostra riquesa devalla d'una faysó atterradora, nostre sistema comercial està completament descompost, y per altra banda, pren la política formes agudíssimes y regressives, precursors d'agitacions estèrils, y allà al lluny comensen a sentirse 'ls ecos de sacsejades fondíssimes en l'ordre social. Està ja a nostres portes—si no s'canvia radicalment d'orientació—una decadència prematura de la qual se comensen ja a sentir alguns alarmants símptomes. Malgrat això, com en el cós hi ha vida encara, qualsevol manifestació sorollosa y enlluernadora, accidental o frívola, ajuda a fer tancar dolçament els ulls, rodejantse d'un fals somni d'aurat, y apartant els sentits de la sensació elàstica que nostra atmosfera arreu ens ofereix.

Ens adormim suauement dins el perill... ¿Sabem si podrem despertar-nos a temps?

Més en la fosca de la nit, els «gnoms» vetllen... Aquells «quatre» de que jo vos he parlat al principi, dintre llur esfera humil, tal volta de molts encara desconeguda, vetllen, estudien, observen, mediten, investiguen, penetren en el cor mateix de nostre poble, de nostra constitució orgànica y física, de nostra historia, exploren el camp de nostra acció, descubrinthi recondits secrets que may ningú havia vist; veuen clarament—com per medi dels raigs catòdichs—la dintre de nostre pensament mateix, de nostres ideals, de nostres problemes, de nostra realitat, y denuncien noblement en nostres defectes may sospitats o qualitat may imaginades. Y d'aquest treball latent ne sortirà quan sigui hora la nova força que s'entirà lo vacilant y reformarà y renovarà lo caduch.

Mes, jacs no es ja ara arribada l'hora? Apressemnos a afirmar-ho. El Congrés Català d'Economia, quina celebració es immediata, va a representar per Catalunya la senyal del desvetllament definitiu y perdurable. Malhaurats de nosaltres si 'ns reguessim a escollir la veu salvadora dels qui, iniciant tal volta tota una Epopeya, empenen la hercúlia tasca de la reconstitució econòmica de tot un poble, de renovar els fonaments mateixos de nostre edifici social!!

«No hi ha Banca a Catalunya: entre la invasió estrangera d'un costat y la ineptia y fins l'ausència de sentit ètic, d'altre, va essent xuclada nostra sanch, va essent nostra moneda absorbida y foragitada d'Espanya. No haventhi Banca, no hi ha Comerç. Nostre sistema bancari, que deuria ser el moll dels ossos y el nervi al mateix temps de la riquesa nacional, està enfonsantse per moments sense que en l'horitzó se vegi apareixer la tan anhelada Banca Catalana.—VIGILEU!»

«No hi ha Producció ferma, sòlida y organizada: mils y mils de fabricuets esmicclen el Crèdit, la Energia y la Riquesa. Les poderoses agrupacions y concentracions manufactureres, arma potentia característica dels temps moderns, están molt lluny d'existir... La producció perilla...—VIGILEU!»

«No hi ha organització en l'exèrcit del treball: ni les Borses del Treball, ni les Oficines, ni les Escoles

(4)

ofereixen al obrer ferm escut contra les assetjances de les funestes aberracions mental-socials de nostres dies. A la menor embestida anirà a terra nostre poch apuntalat edifici.—VIGILEU!»

«No hi ha moneda bona a Espanya. Nostre treball, la suor de nostre front, es comprat a vil preu ab plata desmonetisada, ab bitllets sens garantia, ab moneda envilida y falsa: en un mot: Paguem en or y cobrem solament en valors nominals.—VIGILEU!»

«No hi ha cultura econòmica a Catalunya, al centre mateix de la vida econòmica d'Espanya. Nosaltres produim, pero ab nostra ignorancia culpable, deixem pérderse tristament, en mil diverses formes, el fruit de nostre treball.—VIGILEU!»

«No hi ha Crèdit a Catalunya, ni esperit d'empresa, son resultant directe. R quesses immenses jauhen inexplorades y desconegudes, fins que un die o altre ens serán arrebasades de les mans, com se 'ns arrebasen cada dia de nostra pròpia boca 'ls millors bocins que l'extranger s'apropia com a paga de's serveys que nosaltres no hem sabut prestar-nos a nosaltres mateixos. VIGILEU!»

«No hi ha Ciencia a Catalunya. Y ¿cóm n'hi ha d'haver si no hi ha ambient per a son desenvollop? No existeix l'esperit col·lectiu d'investigació, el sentit seriós y pràctic que, aplicat en tots els ordres de l'activitat, fa que 'ls homes moderns estimin inseparable la Ciencia, de la Vida. Sols a n'ella, a l'esperit científich, a la orientació científica deuen llur progrés les nacions capdevanteres. Tot moviment científich està encara per fer a casa nostra...—VIGILEU!»

«Estem a Catalunya, a tota Espanya, en un moment àlgich, històric, precursor d'altres moments agudíssims; estem en el centre d'iniciació d'un període crítich, moral, polítich, social, econòmicament decisiu per l'avenir, vol dir Progrés o Decadència, Vida o Mort.—VIGILEU!»

Que desde l'vinent Congrés, les dues grans branques o aspectes de la Economia se despleguin en la magnificència de llur potencialitat respectiva. D'un cantó la economia externa o orgànica regeixi sobre nostra producció y sobre totes les demés manifestacions de nostra vida, de nostra activitat, dirigintles

y elevantles a un mateix punt de coincidència. Y d'altre, la economia interna o moral influeixi decisivament sobre nostra mentalitat, capgirantla per complet, infundintli idees sanes y positives, y al mateix temps enlairades y nobles, y governantla per medi de la Norma, d'aquesta conscient y fecunda autonomia del sentiment, de l'intel·lecte, de la voluntat, únich medi de desenrollar eficasment les virtuts individuals, «sumandos» de tot avenç col·lectiu.

¡Que Catalunya rebí en endavant de la Economia la Orientació sup·emal!—¡Que el primer Congrés d'Economia, en llengua catalana, obri les portes al Pervindre que nostra Patria mereix!!! Confiam en ell, pero que nostra confiança sigui més que un sentiment platònich... COOPEREMHI TOTS!!

El Congrés d'Economia

La «Societat d'Estudis Econòmichs», pròxima la celebració de son projectat Congrés d'Economia, dirigeix als catalans la següent convocatori, que ab gust acullim en les nostres planes:

«La Societat d'Estudis Econòmichs se complau en fer públich son projecte de celebració d'un Congrés d'Economia. Pera dur a terme tal projecte, y treure d'ell els fruits que n'havem d'esperar, es precis el concurs de tots els homes de bona voluntat y desinteressat amor a la nostra terra. A tots ells s'adressa, donchs, en la present ocasió, la S. d' E. E., confiant merèixer el bon aculliment y la cooperació de tots, pensin com pensin, siguin quins siguin.

No es pas precis, a tel efecte, fer avinentes ni la importància, ni la oportunitat de la idea. May, potser, com en els actuals moments, s'ha deixat sentir en nostra patria—aclaparada per una profunda crisis que ha deturat sa creixensa y que amenaça menarla a la ruina—la imperiosa necessitat de cercar orientacions, de tirar plans per a l'avenir, d'organismos y enfortimnos.

Aconteixements esdevinguts aquí darrerament—apart d'altres gravíssims problemes que com negra nuvolada apunten en l'horitzó—han vingut a palesar de bell nou aqueixa necessitat, d'una manera ben palpable y ben dura. Cal que tinguem present, però, per mes que de moment s'hagi lograt apaibagar el conflicte, que no es pas prou ferm el terrer que

no s'tira ab aquet projecte a pl·nejar un mesqui programa de partit ni a idear una esquifida economia de classe; ans be s'tracta, en realitat, de posar els primers modestíssims fonaments d'una nova mentalitat més en consonancia ab les corrents del pensament modern; d'establir una solidaritat d'interessos, un estret lligam de mutua compenetració y conveniencia entre tots els estaments y classes de la nostra societat; de perfilar, si es possible, una orientació nacional més o menys definitiva.

Per això es que, tractantse d'una obra de veritable interès general, es d'esperar que tot els conreadors de les ciencias econòmiques y socials, que avuy romanen isolats, sense ni tan sols conèixer, potser, la majoria d'ells, vinguin per medi del projectat Congrés a establir entre si una forta llassada de viva y amistosa coope·ció, ab lo qual devindrà més transcendental y fructífera per a nostre poble la llur influencia. Ja s'es dit públicament que la S. d' E. E. és francament oberta a tota llum y a tot aire. Això precisament deu fer que siga vista ab bons ulls per tothom la idea de celebració d'un Congrés d'Economia, y que a sa realització contribueixin ab entussiasme tots els homes de bona voluntat y desinteressat amor a la nostra terra, sens distinció d'escoles, de partits o de classes, car tots tenim no sols el dret, sinó el dever d'influir en el bon ordenament de lo que a tots ens afecta.»

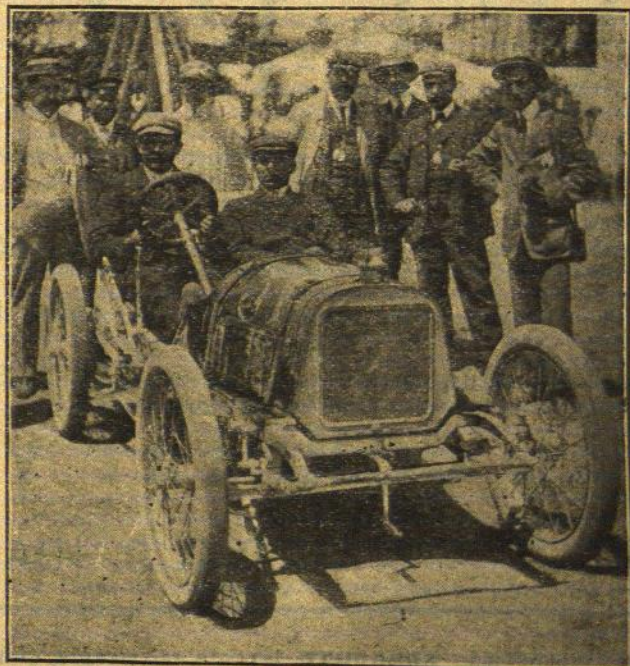
Excusat es dir que AURORA SOCIAL y les obres socials que paralelament treballan ab el nostre setmanari, y en especial el Secretariat del Poble y la Oficina de Col·locacions, s'adhieren al Congrés y están disposades a secundar, en sa esfera, la realització d'un projecte de tan urgent y tan transcendental.

LA JORNADA DEL BRUCH

Era l'any mil vuycents vuyt,
del sis de Juny la diada,
y 'ls malehits aligots
que 'l mal temps portà de França,
al gegantí Montserrat,
simbòlich si de la patria,
un niu volian vestir
d'aquella rassa gavatxa.
Ja están frech a frech del Bruch,
ja empenen forta volada;
s'ou ferotje remoreig
de les belicoses màquines;
junts se mouhen los infants,
fent una massa compacte
ab los ferrenys coraçers
avesats a la batalla.
La columna d'en Schwartz
serpenteja a pas de marxa...
ovirada del bell cim
sembla espessa nuvolada!
¡Es l'exèrcit vencedor!
¡Es l'exèrcit formidable!
Ja va trescant pe'l serrat.
¡Ja està prop de ca'n Massana!
¡Ja avensa com vol de corps
la malestruga nissaga!....

Per combatre ab lo francés
están los fills d'Igualada
aplegats ab los del Bruch
a un redós de la montanya.
Per cada un dels catalans
son los altres cent cinquanta,
compta l'host del invasor
ab canons y bones armes,
sos soldats son aguerrits,
son forjats a les batalles.

Tenim nosaltres tan sols
un manat de trabucayres,
mes flameja dins son pit
lo sacre amor a la patria!
¡Quin trillleig als campanars!
¡Quin só trist fan les campanes!
¡Frissoses a somatent
lo toch per arreu escampen!
Ressona pe'ls alts turons...
per les viles y paratjes...
S'apressan los de Sallent;
los de Manresa s'atançen;
venen los de Sampedor
y 'ls altres de l'encontrada.

(5)

(6)

*Y 'ls d' Igualada y del Bruch
que estant prop de ca'n Massana
per lluytar ab lo francés,
com més va més s' encoratjan;
desitjan tots batallar,
glateixen l' hora ab més ansia!
La bandera del Sant Christ
està al ayre desplegada....
Es lo Nort dels somatents,
es la guia capitana!*

*¡Ja 'ls dos cossos han topat!
¡Ja comença la batalla!*

*Los nostres han embestit
ab una forsa qu' espanta!
¡Los pedrenyals y 'ls trabuchs
y 'ls ganivets son ses armes!*

*¡Es la lluyta desigual!
¡Cóm més desigual més brava!
Y ab un tencá y obri d' ulls
vé la Mort, brandeix sa dalla,
y al imperial aligot
li xolla prompte les ales!*

*De sobte s' ou retrunyir
d' un turó de la montanya
lo timbal del noy del Bruch...
y es guanyada la batalla!
¡Emprén l' exércit francés
vergonyosa retirada!
¡L' orgull de Napoleón
es abatut per l' Espanya!*

*Y tremola volejant
victoriosa y onejanta
la bandera del Sant Christ
del somatent d' Igualada...*

*Y del jorn feliç del Bruch
lo sol de la gloria daura
al gegantí Montserrat,
reliquiari de la Patria.*

J. SALA BONFILL

CRÓNICA SOCIAL

Congrés antiduelista

S' han aprovat les següents conclusions urgents:

Creació d' una oficina permanent contra 'l duel, establiment

l' oficina provisional a Budapest.

Creació d' insignies internacionals.

Procurar que les associacions mèdiques prohibeixin als seus socis assistir als duels abans y després d' haver tingut lloch, enviar una comunicació a totes les associacions de la premsa, pregant que 'ls periódichs no 'n publiquin cap notícia y pregar a l' Associació de periódichs que aviat tindrà lloch a Berlín, que posi aquest punt en una de les ordes del dia.

Cereals entrats

Durant el passat mes d' Abril s' han importat a Espanya els següents carregaments:

De blat, 6.886.637 kilograms. D' ordi, kilograms 159.475. De blat de moro, 8.010.452 kilograms.

Assamblea

A Saragossa tindrà lloch proximament una assamblea de practicants de farmacia.

Conferencia

El Secretari del Colegi Pericial Mercantil don Carles Danes en el Foment del Treball Nacional desenrotllà darrerament el tema «Cessió o descompte de factures».

Prengueren part principal en la discussió, además del mateix disertant, don Antoni Carbonell y don Enrich Lanfranco.

Assamblea alcoholera

A Madrid tingué lloch lo dilluns de Pasqua l' assamblea general d' alcoholers, pera protestar contra 'l monopoli dels alcoholers que s' intenta establir, favoregut pel Govern.

Assistiren al acte que 's celebrà en el frontón Beti-Jai, el gremi de fabricants, magatzemistes y detallistes de alcohol y els de taberners, ultramarins, comestibles y flaques.

Respecte a la qüestió del monopoli se pronunciaren alguns discursos, protestant enérgicament contra la concessió del monopoli y posant de relleu la ruina que reportaria pera l' industria alcoholera si 's constituís el «trust».

Se tractà també de la forma de protestar de la manera com se practica el descans dominical.

Se cità 'l cas de que 'ls establiments ahont s' expén pá de la Companyia madrilenya de panificació estiguin oberts els diumenges, mentre s' obliga a tancar a les demés fleques.

Congrés d' Economia

La societat d' «Estudis Económichs» ha organitzat pe'ls dies 27, 28, 29 y 30 d' aquest mes el Congrés d' Economia a que 'ns referim en altres llocs.

El qüestionari està dividit en quatre seccions que 's subdivideixen de la manera següent:

1.ª secció: Problema monetari y problema bancari.

2.ª secció: Administració local, societat de assegurances y servey de correus.

3.ª secció: Impost d' utilitats, crèdit agrícola y concentració de fàbriques, y

4.ª secció: Oficines del treball, propaganda econòmica y orientació.

Les exposicions

Llegim els següents interessants dats sobre lo que costan les exposicions:

A propòsit de l' actual exposició franco-britànica de Londres, un periódich fa remarcar que quasi bé totes les Exposicions se salden ab grans déficits.

Solament son excepció de la regla la exposició de Londres de 1850 que 's saldà ab un benefici de 5 milions de francs; la de 1862 a Londres igualment, en que es guanyaren 20.000 francs, y les dues de París, de 1867 y de 1900, en les quals s' obtingueren respectivament guanys de 2.820.000 francs y 5 milions de francs.

La exposició que costà més cara fou la de Viena de 1873. El déficit pujà a l' enorme xifra de 48 milions de francs.

Cambra agrícola

S' ha constituït la Cambra Agrícola Oficial del Districte d' Arenys de Mar, que 's proposa treballar pera 'l foment de la riquesa rústica d' aquell districte. La Junta Directiva de la nova entitat ha quedat constituïda del següent modo:

President, don Francisco Solá y Casanovas. —Vis-President, don Pius de Valls —Tresorer, don Manuel Armengol. —Comptador, don Vifred Trilla. —Secretari, don Joseph Valeta de Arquer. —Vis-Secretari, don Ignaci de Ros. —Vocals: don Camil Catalán, don Gustau Peyra, don Joseph Puig, don Joseph Caballé, don Antoni Goytisolo, don Joseph Tobella. —Compra-venda: don Antoni Teixidó, don Miquel Guri. —Deixes: don Francisco Castelló, don Joseph Ferrán. —Propaganda: don Felip Ferrer, don Dionisi Tió. —Advocat-Assessor: don Narcís Verdguer y Callís.

El comerç ab el Marroch

La Cambra de Comerç Espanyola de Tànger comunica que ab el patriòtic fi d' afavorir nostres relacions comercials ab l' Imperi de Marroch, té en projecte la organització d' un Museu Comercial complet a Tànger.

Els productes de consum al Marroch son els següents:

Cafés; thés; sucres; teixits de cotó; mocadors de cotó; géneros de punt en classes baixes; teixits de fil; muselines; lones pera tendes de campanya; mocadors de llana; manteleries; flassades y colxes; panyaria; velluts, brocatels y damasques; alfombres; sederes en general; mocadors de seda; passamaneria y merceria; lampisteria; espelmes, quincalla; juguets; mobles; pianos; rellotjes; confiteria; xocolates; licors; cerveses; xarops; vins de totes classes; farines; sémols; lora y cristalleria; perfumeria; productes químichs y farmacéutichs en general; ferreteria y teles metàliques.

Queixa vehinal

Suscrita per alguns vehins del carre de la Riereta, hem rebut una carta en la que se 'ns fa notar las molestias y perjudicis que, segons diuen, causa a sa salut una industria dedicada a la netaja de llanases y metalls.

Prenguin nota del assumpto els indicats per resoldrel de manera equitativa y adecuada a la salut dels vehins, quina queixa trasladem a aquestas columnes.

Imp, carrer Nou de St. Francesch, 17

SECCIÓ D' ANUNCIS

COLOCACIONS.—Se necessiten:

Aprenent camiser.	Aprenent pasticer.
Noy pera recados.	Aprenenta pera la confecció de roba blanca.
Oficiala planxadora.	Noy de 14 anys pera repartir prospectos.
Brodadora.	Maquinista.
Oficiala gorrista.	Noya pera cusir en tela.
Encuadernador ab bones referencias.	Aprenent fotógrafo.
Aprenent rellotjer.	Noy pera taller de sombreros (recadé).
Oficiala modista.	Aprenent pera tenda de comestibles.
Mitj oficial impresó.	Aprenent d' encuadernadó.
Oficial sabater.	
Aprenent escultor.	
» xocolater.	

NOTA.—Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta únicament extindrà els seus serveys a las colocacions consignadas en el adjunt anunci lo que fem present a las personas que faltes de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigiran a la Oficina de colocacions.

Hores de despaig a la redacció: De 12 a 1 del mitjdía.
NOTA.—Nostres serveys pel carácter aventual de la majoria de colocacions no podem extindres a las personas de fora de Barcelona y en el cas de que alguna especialitat vingui a crear una excepció a n' aquella regle se 'ns deuran fer les peticions personalment.

PELUQUERIA

A. SARRA

RAMBLA DEL CENTRO, 1, ENTR.º

Frente al Teatro del Liceo

BOLSA DEL TRABAJO.—Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.

Plaza de Santa Ana, 4.-OFERTAS:

Medio oficial prensista.	Auxiliar de tenedor de libros.
Oficiala costurera.	Oficiales cronistas.
Bordadoras.	Mecanógrafo
Empleada que escriba a máquina.	Corredor de perfumeria.
Comisionista.	Aprendices pañeria.
Meritorio.	Taquigrafo
Delineante.	Aprendiz pintor.
	id. carpintero.

(En la secretaría de la institución hay nuevas listas)

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

POR

RAMÓN B. GIRÓN

TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración:

Diputación, 286, Barcelona.

HERPES (Brians)

La pomada y esencia anti-herpéticas de Botta preparadas por Borrell, curan de un modo prodigioso los herpes y demás enfermedades de la piel por inveterados que sean. Son tan eficaces las virtudes de estos remedios, que se han curado con ellos personas que tenían muy arraigados los herpes y que cada año tenían que tomar baños y aguas sulfurosas sin lograr su curación.—Único depósito:

Botica Borrell, calle Conde del Asalto, num. 52, esquina a la de San Ramón

WERTHEIM

MAQUINES PERA COSIR Y BRODAR

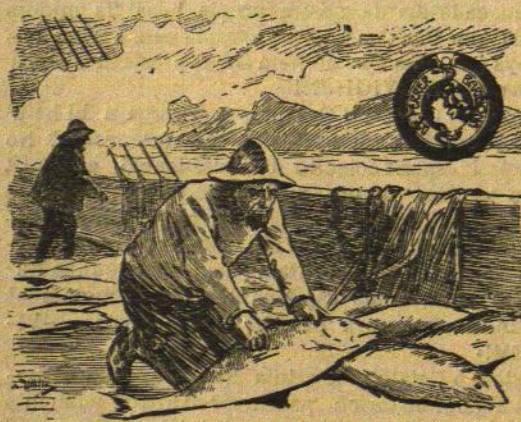
ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mellor del món

Máquinas pera totes les industries.

Máquinas rectilíneas SEYFERT pera mitjas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA

EMULSION LOFFODEN

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos

preparada con aceite purísimo procedente de las islas Loffoden (Noruega).

VENTA:

F armacia Ferrer, Plaza del Angel, n.º 6.—BARCELONA y en todas las Farmacias y Depósitos de Especialidades

CALLICIDA PIZÁ

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.

Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA

Por 1'30 ptas. se remite por correo certificado.

EL mejor y más agradable PURGANTE laxante, refrescante, diurético, digestivo y depurativo.—TISANA DEL LABRADOR. En farmacias.—D.ºº Austrí, Vertrallans, 5.—Barcelona.